

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	5
İÇİNDEKİLER	7
KISALTMALAR.....	11

BİRİNCİ BÖLÜM VERGİ KAÇAKÇILIĞI SUÇLARI

I. GENEL OLARAK	13
II. VERGİ KAÇAKÇILIĞI İLE İLGİLİ TEMEL KAVRAMLAR.....	17
A. Vergi	17
B. Vergi Hukuku	18
C. Mükellef	19
D. Vergi Sorumlusu	19
E. Vergiden Kaçınma (Tax Avoidance).....	21
F. Vergi Kaçırma (Tax Evasion)	21
G. Vergi Kaçakçılığı (Tax Fraud).....	22
H. Peçeleme.....	23
III. VERGİ HUKUKUNDA YAPTIRIM SİSTEMİ (VERGİ KABAHATLERİ VE VERGİ SUÇLARI)....	24
A. Vergi Kabahatleri.....	27
1. Vergi Ziyat	28
2. Usulsüzlük	29
a. Birinci Derece	30
b. İkinci Derece	30
c. Özel Usulsüzlük Kabahati	31
B. Vergi Suçları	31
1. Vergi Kaçakçılığı Suçları	31
2. Vergi Mahremiyetinin İhlali Suçu	33
3. Yükümlülerin Özel İşini Yapma Suçu	34

İKİNCİ BÖLÜM

SUÇUN UNSURLARI, ÖZEL GÖRÜNÜM ŞEKİLLERİ, KUSURLULUĞU ETKİLEYEN SEBEPLER, DAVA VE CEZAYI ORTADAN KALDIRAN HALLER

I. SAHTE BELGE DÜZENLEME VE KULLANMA SUÇUNUN UNSURLARI.....	35
A. Suçun Maddi Unsurları.....	35

1. Suçun Konusu	35
a. Fatura	36
b. Perakende Satış Vesikaları.....	37
c. Gider Pusulası	37
d. Müstahsil Makbuzu	38
e. Serbest Meslek Makbuzu	38
f. Ücret Bordrosu	38
g. Sevk İrsaliyesi	38
h. Taşıma İrsaliyeleri.....	39
ı. Yolcu taşıma Bileti ile Yolcu Listesi	39
i. Muhabere Evrakı	40
j. Adisyon	40
k. Döviz Alım Satım Belgesi	41
l. Elektronik Ortamdaki Kayıtlar ve Elektronik Cihazla Belge Düzenlenme	41
2. Fiil	48
a. Genel Olarak.....	48
b. Tutulması Zorunlu Belgeler	51
c. Belgeleri Saklama ve İbraz Yükümlülüğü	51
d. Türk Ceza Kanunundaki Sahtecilik Suçundan Farkı	52
e. Sahte Belge Düzenleme veya Kullanma Suçlarında İğfal (Aldatma) Kabiliyeti ve Bu Suçun Diğer Vergi Kaçakçılığı Suçlarından Farkı	54
f. Sahte Belge Düzenleme veya Kullanma Suçlarının Niteliği ile Yaptırım Şekli.....	55
aa. Sahte Belge Düzenleme Suçlarında İnceleme ve Değerlendirme Yöntemi.....	58
aaa. Genel Olarak Sahte Belge Düzenleme	58
bbb. İnceleme ve Değerlendirme Yöntemi	61
ccc. Belgenin Sahteliğine İlişkin Yapılacak Araştırmada Dikkat Edilecek Hususlar	64
i. Defter, Kayıt ve Belgelere İlişkin Araştırma	64
ii. İşletmenin İş ve Çalışma Koşullarına İlişkin Araştırma	66
iii. Sahte Belgeye Dayanak Teşkil Eden İşleme ve Yapılan Ödemeye İlişkin Araştırma.....	67
iv. Belgelerin Düzenlendiği Tarihte Mal ve Hizmet Teslimini Yapacak Sermaye, İşgücü ve İmkânın Olup Olmadığına İlişkin Araştırma	69
bb. Sahte Belge Kullanma Suçlarında İnceleme ve Değerlendirme Yöntemi.....	72
aaa. Genel Olarak Sahte Belge Kullanmak.....	72
bbb. İnceleme ve Değerlendirme Yöntemi	74

cc. Elde Edilen Delillerin Hukuka Uygunluğunun Denetlenmesi	79
3. Mağdur.....	82
4. Fail	83
a. Gerçek Kişilerde Cezai Sorumluluk	84
aa. Vekilin Sorumluluğu.....	85
bb. Veli, vasi veya kayyımın sorumluluğu	89
cc. Mirasçılarının Sorumluluğu.....	89
dd. Adi şirket ortaklarının sorumluluğu	90
ee. Vakıf, Dernek gibi Topluluklarda Sorumluluk	90
b. Tüzel Kişilerde Cezai Sorumluluk.....	91
c. Araştırma, İnceleme ve Değerlendirme Yöntemi	95
5. Hukuka Aykırılık Unsuru	98
6. Netice	99
B. Suçun Manevi Unsuru	100
II. SUÇUN ÖZEL GÖRÜNÜM ŞEKİLLERİ.....	103
A. Teşebbüs	103
B. İştirak	105
C. Suçların İctimai (Çokluğu).....	109
1. Fikri İctima.....	114
2. Zincirleme Suç.....	117
III. KUSURLULUĞU ETKİLEYEN SEBEPLER.....	120
A. Genel Olarak.....	120
B. Kusur Yeteneği	122
C. Kusurluluğu Etkileyen Sebepler.....	123
1. Hata	124
a. Kastı Kaldıran Hata	124
b. Kusurluluğu Etkileyen Hata	125
2. Mücbir Sebep	126
IV. YAPTIRIM, DAVA VE CEZAYI ORTADAN KALDIRAN HALLER	129
A. Yaptırım ve Miktarı.....	129
B. Davayı ve cezayı ortadan kaldıran haller.....	130
1. İnfaz.....	130
2. Af.....	130
3. Zamanaşımı	131
a. Dava Zamanaşımı	132
b. Ceza Zamanaşımı.....	133
4. Pişmanlık ve İslah	133
5. Ölüm.....	137

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SAHTE BELGE DÜZENLEME VE KULLANMA SUÇLARINDA ÖZEL SORUŞTURMA VE KOVUŞTURMA YÖNTEMLERİ

A. Genel Olarak.....	139
B. Vergi İncelemesi Yapılması ve Suç İşlendiğinin Öğrenilmesi Halinde İzlenecek Yöntem	140
C. Mütalaa (Yargılama Koşulu)	141
D. Görevli Mahkeme.....	152
E. Vergi Usul Kanununa Göre Delil ve İspat Sorunu	152
F. Davaya Katılma.....	154
G. Vergi Mahkemesi Kararları ile Ceza Mahkemesi Kararlarının Etkileşimi	157
H. Her Takvim Yılıın Ayı Suç Oluşturması.....	163
I. Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	166
İ. Suç Tarihi.....	168
J. Kaçakçılık Fiilinin Ayrıca Vergi Ziyayı Cezasını Oluşturması Hali	170

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YARGITAY KARARLARI

I. SAHTE BELGE DÜZENLEME SUÇU	171
A. Ceza Genel Kurul Kararları.....	171
B. Araştırma ve Delilleri Değerlendirme Yöntemi	205
C. Cezai Sorumluluk, Suça İştirak.....	263
D. Yargılama Koşulu (Mütalaa Alınması).....	311
E. Cezanın Belirlenmesi, Lehe Yasa Değerlendirilmesi, Suç Tarihi, Zamanaşımı	321
F. Hükmün Açıklanmasının Geri Bırakılması.....	330
G. Mükerrer Dava Açılması, Davanın Reddi	332
H. Zincirleme Suç	333
II. SAHTE BELGE KULLANMA SUÇU	337
A. Ceza Genel Kurul Kararları.....	337
B. Araştırma ve Delilleri Değerlendirme Yöntemi	360
C. Cezai Sorumluluk.....	405
D. Yargılama Koşulu (Mütalaa Alınması).....	409
E. Cezanın Belirlenmesi, Lehe Yasa Değerlendirilmesi, Suç Tarihi, Zamanaşımı	419
F. Zincirleme Suç	423
KAYNAKÇA.....	427

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

Adalet Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü, Ceza Muhakemesinde İstinaf El Kitabı, Ankara, Mart 2007.

ARTUK Mehmet Emin/GÖKCEN Ahmet/YENİDÜNYA Caner, Ceza Hukuku Genel Hükümler (3. Baskı), Turhan Kitabevi, Ankara 2007.

BAYAR İbrahim Nihat, Vergi Kaçakçılığı, Ankara 2013.

BAYKARA Bekir, Vergi Suçu Raporu ve Vergi Ceza Muhakemesindeki Yeri, Teori ve Pratik Yönleriyle Vergi ve Vergi Ceza Hukuku, İstanbul 2009.

BAYRAKLI Hasan Hüseyin, Vergi Ceza Hukuku, 3. Baskı, Afyonkarahisar 2006.

BİLİCİ Nurettin, Vergi Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara, Mart 2012.

CANDAN Turgut, Vergi Suçları ve Cezaları, Maliye ve Hukuk Yayınları, 3. Baskı, Ankara 2010.

DEMİRBAŞ Timur, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Yeni Türk Ceza Kanunu'na Göre Gözden Geçirilmiş 5. Bası, Seçkin Yayınevi, Ankara 2007.

DONAY Süheyl, Ceza Mahkemesinde Yargılanan Vergi Suçları, Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş., İstanbul, 1. Baskı, Haziran 2008.

DÖNMEZER Sulhi/ERMAN Sahir, Nazari ve Tatbiki Ceza Hukuku, (Genel Kısım), 12. Baskı, Beta, İstanbul 1997.

ERDEM Tahir, Vergisel Kabahatler, İstanbul 2010.

ERMAN Sahir, Vergi Suçları, İstanbul 1988.

ERSOY Yüksel, Ceza Hukuku Genel Hükümler, İmaj Yayınevi, Ankara 2002.

Gelir İdaresi Başkanlığı, Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı, Tüm yönleriyle Vergi İncelemesi, Yayın No: 50, Kasım 2007.

GEREK Şahnaz/AYDIN Ali Rıza, Anayasa Yargısı ve Vergi Hukuku, Seçkin Yayınevi, Ankara 2010.

GÜÇLÜ Faruk, Türk Ceza Kanunu Açısından Vergi Kaçakçılığı (4369 Sayılı Yasanın Yorumuyla Birlikte), Ankara 1998.

GÜÇLÜ Faruk, Vergi Kaçakçılığı ve Uygulamaları, Detay Yayınları, Ankara 2011.

Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Adli Bilişim Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ekonomik Suçlar ve Yargıtay Kararları Sempozyumu-1, Vergi Kaçakçılığı Suçları, (Sempozyum Kitabı), Yetkin Yayınları, Ankara 2017.

HAKERİ Hakan, Ceza Hukuku, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2011.

- KARAKOÇ Yusuf**, Türk Vergi Ceza Hukukunda Pişmanlık ve Islah, 2.Baskı, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Döner Sermaye İşletmesi Yayınları, İzmir 1997.
- KAŞIKÇI Mahmut**, Türk Hukukunda Vergi Kaçakçılığı Suçları, Ethemler Yayıncılık, İstanbul 2007.
- KIRBAŞ Sadık**, Vergi Hukuku Temel Kavramlar, İlkeler ve Kurumlar, 19. Baskı, Ankara 2012.
- KIZILOT Şükrü/KIZILOT Zuhâl**, Vergi, Ticaret ve Ceza Hukuku Yönünden Kaçakçılık Suçları ve Naylon Fatura İhtilafları, 4. Baskı, Ankara 2011.
- KOCA Mahmut/ÜZÜLMEZ İlhan**, Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, 5. Baskı, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012.
- ÖNCEL Mualla/KUMRULU Ahmet/ÇAĞAN Nami**, Vergi Hukuku, 19. Baskı, Turhan Kitabevi, Ankara 2010.
- MUTLUER M. Kâmil**, Vergi Ceza Hukuku, Eskişehir 1979.
- OK Nuri/GÜNDEL Ahmet**, Açıklamalı- İçtihatlı Ceza Mahkemelerinin Görevine Giren Vergi Kaçakçılığı Suçları, 1. Baskı, Ankara, Seçkin Yayıncılık, 2002.
- OKTAR S. Ateş**, Vergi Hukuku, Türkmen Kitapevi, İstanbul 2012.
- ÖNDER Ayhan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Cilt II-III, Beta Yayınevi, İstanbul 1992.
- ÖZCAN Onur**, Vergi Suçları, Seçkin Yayınevi, Ankara 2015.
- ÖZGENÇ İzzet**, Türk Ceza Hukuku, Genel Hükümler, Seçkin Yayıncılık, 8. Baskı, Ankara 2013.
- PARLAR Ali/DEMİREL Güleç**, Adli-İdari Vergi Suçları, Adil Yayınevi, Ankara 2002.
- SAHİR Erman**, Vergi Suçları, Ticarî Ceza Hukuku IV, İstanbul 1988.
- SOYASLAN Doğan**, Ceza Hukuku Genel Hükümler, Güncelleştirilmiş 3. Baskı, Yetkin Yayınları, Ankara 2005.
- ŞENYÜZ Doğan**, Vergi Ceza Hukuku, Vergi Kabahatleri ve Suçları, Ekin Yayınevi, 6. Baskı, Bursa 2012.
- TAŞDELEN Aziz**, Vergi Usul Kanunu Yönünden Vergi Kabahatleri, Ankara 2010.
- TAŞTAN Mehmet**, Vergi Kaçakçılığı Suçları, Adalet Yayınevi, 2. Baskı, Ankara 2015.
- TOROSLU Nevzat**, Ceza Hukuku Genel Kısım, Savaş Yayınevi, 8. Baskı, Ankara 2005.
- TOSUN Kerim/ARTUÇ Mustafa**, Özel Ceza Yasalarında Asliye Ceza, Ağır Ceza ve İcra Ceza Davaları, Adalet Yayınevi, Ankara 2010.
- UĞUR Hüsamettin/ELİBOL Mert**, Açıklamalı İçtihatlı Vergi Suçları, Adalet Yayınevi, Ankara 2015.
- ÜNVER Yener**, Ceza Hukukuyla Korunması Amaçlanan Hukuksal Değer, Seçkin Yayınevi, Ankara 2003.
- YİĞİT Uğur**, Vergi Kaçakçılığı Suçları ve Diğer Hürriyeti Bağlayıcı Vergi Suç ve Cezaları, Beta Yayınları, İstanbul 2004.
- YİĞİT, Uğur**, Vergi Hukuku, Yetkin Yayınları, Ankara 2019.

SÜRELİ YAYINLAR/TEZLER

- AĞAR Serkan**, "Vergi Mahremiyeti vs. Bilgi Edinme Hakkı", Ankara Barosu Dergisi, 2. sayı, 2012, (online, <http://www.ankarabarusu.org.tr/siteler/ankarabarusu/tekmakale/2012-2/15.pdf>, E. T.: 30.08.2017)
- AKKAYA Mustafa**, "Vergi Mahkemesi ve Ceza Mahkemesi Kararlarının Etkileşimi Üzerine Bir İnceleme", Ankara, Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Yıl 2000, Cilt 49, Sayı 1/4.
- ALTUNDİŞ Mehmet**, "Vergi Usul Kanunu'nda Yer Alan Vergi Suç ve Cezaları ile Yeni Türk Ceza Kanunu'nun Bu Suçlara Etkisi", Ankara Barosu Dergisi, Yıl: 65, Sayı:1, 2007.
- AY Ercan**, "Vergi Suç ve Cezaları", İstanbul 2006 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- BAKICI Sedat**, "TÜRMOB Bilirkişi Eğitim Seminerinde yaptığı konuşma", ASMMMMO tarafından yayınlanan Bilirkişi Eğitim Semineri.
- BAĞDINLI Halil**, "Hürriyet Bağlayıcı Cezalarda Zamanaşımı", Yaklaşım Dergisi, Yıl: 10, Sayı: 118, Ekim 2002.
- BAYAR İbrahim Nihat**, "Vergi Kaçakçılığı", Mali Akademi Yayınları, Ankara 2013.
- BATUN Mehmet**, "Mücbir Sebep ve Sonuçları", Vergi Dünyası, Sayı: 345, Mayıs 2010.
- BUDAK Yılmaz**, "Sahte Fatura Kullananı Her Halde Savcılığa Bildirmek Zorunludur", Vergi Dünyası, Sayı: 349, Eylül 2010.
- ÇAVUŞ Adnan**, "Vergi Usul Kanununu 367'nci Maddesinde Düzenlenen Vergi Kaçakçılığı Suçunda Kovuşturma Şartı ve Vergi İdaresi ve Vergi Mahkemesi Kararları ile Ceza Mahkemesi Kararının Birbirine Etkisi", Adalet Dergisi, yıl 91, sayı 5, Ekim 2000, www.adalet.gov.tr/adaletdergisi/adaletdergisi5.sayi.html
- DOĞRUSÖZ A. Bumin**, "Vergi Suçlarında Bildirim Usulünün Anayasa'ya Aykırılığı", Yaklaşım, Sayı: 189, Eylül 2008.
- ERDEM Tahir**, "Kaçakçılık Suçlarının Bildiriminde ve Cezalandırılmasında Usul", Vergi Sorunları Dergisi, Sayı: 273, Haziran 2011.
- ERDEM Tahir**, "Sahte veya Muhteviyatı İtibariyle Yanıltıcı Belge Düzenleme ya da Kullanma Suçları", Vergi Sorunları Dergisi, Yıl: 33, Sayı: 267, Aralık 2010.
- EROL Ahmet**, "Yeni Türk Ceza Kanunu Karşısında Vergi Mahremiyeti Suçu II", Yaklaşım Dergisi, Yıl: 15, Sayı: 174, Haziran 2007.
- GÜNDEL Ahmet**, "Vergi Suçlarında Gerçek Kişilerin ve Şirket Temsilcilerinin Cezai Sorumluluğu", Yaklaşım Dergisi, Sayı 122, Şubat 2003.
- KARAKOÇ Yusuf**, "Ceza Mahkemesinde Yargılanması Gereken Vergi Suçları Hakkında Kamu Davası Açılmasının Mütalaa Şartına Bağlı Olması", Vergi Dünyası, Sayı: 174, Şubat 1996.
- KAŞIKÇI Mahmut**, "Türk Hukukunda Vergi Kaçakçılığı Suçları", İstanbul 1999 (Yayınlanmamış Doktora Tezi)

- KOCA Mahmut**, "YTCK'da Hukuka Uygunluk Sebepleri", Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 1, sayı 1, Ekim 2006.
- KOCA Mahmut**, "Fikri İçtima", Ceza Hukuku Dergisi, Yıl 2, sayı 4, Ağustos 2007.
- SARIOĞLU Fatih**, "Vergi Ziyai Suç ve Cezasının İncelenmesi ve Değerlendirilmesi", Mevzuat Dergisi,[online] 2002, (<http://www.mevzuatdergisi.com/2002/05a/02.htm>)
- ŞENYÜZ Doğan**, "Peçeleme ile Muvazaanın Niteliği ve Arasındaki Farklar", Yaklaşım, Yıl: 16, Sayı: 185, Mayıs 2008.
- ŞARLAKKAYA Yüksel**, "Sahte Belge Düzenleme Hususunda Vergi İnceleme Elemanının Yetkilerinin İncelenmesi", Yaklaşım Dergisi, Yıl: 21, Sayı: 249, Eylül 2013.
- TAŞ Fatma**, "Vergi Mahremiyetinin İhlali Suçunun Cezası: Karmaşa ve Belirsizlik", Legal Mali Hukuk Dergisi, Yıl: 3, Sayı: 33, Eylül 2007.
- TAŞTAN Mehmet**, "Vergi Kaçakçılığı Suçlarından Sahte Belge Kullanma Suçunda Cezai Sorumluluk, Soruşturma ve Kovuşturma Yöntemi", Terazi Aylık Hukuk Dergisi, Seçkin Yayınevi, Eylül 2013.
- TAŞKIRAN Tarık**, "Ceza-Kişi İlişkisi", Vergi Raporu, Yıl: 2, Sayı: 9, Şubat-Mart 1994.
- UĞUR Hüsamettin**, "Vergi Suçlarında Kovuşturma Şartı Olarak Mütalaa (VUK m. 367)", Terazi Dergisi, Sayı: 92, Nisan 2014.
- UYSAI Mehmet**, "Yeni Yasaların Işığında Vergi Kaçakçılığı Suçları", İstanbul Barosu Dergisi, Cilt: 83, Sayı: 3, Yıl: 2009.
- ÜSTÜN Ümit Süleyman**, "Cezai Yaptırım Gerektiren Vergi Suçları ve Yargılama Usulü", Konya 2001 (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi)
- ÜYÜMEZ M. Erkan**, "Türkiye'de Vergi Ceza Sisteminin Vergi Suçlarını Önlemedeki Etkisi", Eskişehir 2004 (Yayınlanmamış Doktora Tezi)
- YARSUVAT Duygun/BAYRAKTAR Köksal**, "Teşebbüs ve İştirakin Genişlemesi", Suç ve Ceza Hukuku Dergisi, Sayı: 1, İstanbul, Ocak 2008.
- YAVAŞLAR Funda Başaran**, "Vergi Usul Kanunu'nda Yer Alan Vergi Kabahat ve Yaptırımlar", İdari Ceza Hukuku Sempozyumu, Ankara, 2009.
- YAVUZ Ahmet**, "Genel Affın Hukuksal Niteliği Bağlamında Bazı Kanunlardaki "Affa Uğramış Olsalar Bile" Kayıtlamasının Tahlili", <http://www.yayin.adalet.gov.tr/adaletder/22sayi.htm> E.T.:18.01.2008.
- YILMAZ Elif**, "Kanuna Karşı Hilenin Vergi Hukukundaki Görünümü Olarak Peçeleme Kavramı ve Muvazaa ile Mukayesesi", Gazi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C:17, Yıl: 2013, Sayı:1,2, http://webftp.gazi.edu.tr/hukuk/dergi/17_1-2_58.pdf E.T: 21.03.2018.
- Yargıtay Kararları**, UYAP'tan alınmıştır.